

פרשת חוקת – ראשון

יט (ס) וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַאֲלֵאֲהֲרֹן לֵאמֹר:

א ומליל יי, עם משה ולא־הרון למימר.

(ב) וְזֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר דָּבָר | אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עֹל:

ב דא גזירת אוריתא, דפקיד יי למימר: מליל עם בני ישראל, ויסבון לך תורתא סמוקתא שלמתא דלית בה מומא, דלא סליק עלה, נירא.

ט"ז < זאת חקת התורה: לפי שהשטן ואמות העולם מונין את ישראל, לומר: מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה? לפיכך כתב בה "חקה", גזרה היא מלפני, אין לך רשות להרהר אחריה. ויקחו אליך: (במדבר רבה) לעולם היא נקראת על שמך: פרה שעשה משה במדבר. אדמה תמימה: שתהא תמימה באדמימות, שאם היו בה שתי שערות שחורות פסולה:

(ג) וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל־אֱלֶעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל־מַחוּץ לַמִּחֲנֶה וְשַׁחַט אֹתָהּ לִפְנָיו:

ג ונתנון יתה, לאלעזר כהנא; ויפיק יתה למכרא למשריתא, ויכוס יתה קדמוהי.

ט"ח < אלעזר: (ספרי) מצותה בסגן. אל-מחוץ למחנה: (יומא סח ספרי) חוץ לשלש מחנות: ושחט אתה לפניו: (יומא מב) זר שוחט ואלעזר רואה

ד ויסב אלעזר כהנא, מדמה באצבעיה; וידי לקביל אפי משפן זמנא, מדמה שבע זמנין.

(ד) וּלְקַח אֱלֶעָזָר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל־נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִדָּמָהּ שִׁבְעַת פַּעַמִּים:

ה ויוקיד ית תורתא, לעינוהי: ית משכה וית בסרה וית דמה, על אכלה יוקיד.

(ה) וְשָׂרַף אֶת־הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת־עֲרֵה וְאֶת־בִּשְׂרָהּ וְאֶת־דָּמָהּ עַל־פְּרִשֶׁהּ יִשְׂרָף:

ו ויסב כהנא, אעא דארזא ואיזובא וצבע זהרי; וירמי, לגו יקידת תורתא.

(ו) וְכַבֵּם בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרַחֵץ בִּשְׁרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֵר יָבֹא אֶל־הַמִּחֲנֶה וְטָמָא הַכֹּהֵן עַד־הָעֶרֶב:

ז ויצבע לבושהי כהנא, ויסחי בסריה במיא, ובתר פין, ייעול למשריתא; ויהי מסאב כהנא, עד רמשא.

ט"ט < אל-המחנה: למחנה שכינה, שאין טמא משלח חוץ לשתי מחנות, אלא זב ובעל קרי ומצרע. וטמא הפהן עד-הערב: סרסוהו ודרשהו: "וטמא עד-הערב ואחר יבא אל-המחנה":

ח ודמוקיד יתה יצבע לבושהי במיא, ויסחי בסריה במיא; ויהי מסאב, עד רמשא.

(ז) וְהִשְׂרָף אֹתָהּ יַכְבֵּם בְּגָדָיו בַּמַּיִם וְרַחֵץ בִּשְׁרוֹ בַּמַּיִם וְטָמָא עַד־הָעֶרֶב:

ט ויכנוש גבר דכי, ית קטמא דתורתא, ויצנע למכרא למשריתא, באתר דכי; ותהי לכנשתא דבני ישראל למטרא, למי אדיותא חטאת היא.

ס"א < והניח מחוץ למחנה: (פרה פג) לשלשה חלקים מתחלקת: אחת נתן בהר המשחה, ואחד מתחלק לכל המשמרות, ואחד נתן בחיל; זה של משמרות היה חוץ לעזרה, לטל ממנו בני העירות וכל הצריכין להטהר, וזה שבהר המשחה כהנים גדולים לפרות אחרות מקדשין הימנה, וזה שבחיל נתון למשמרת מגזרת הכתוב, שנאמר: "והיתה לעדת בני-ישראל למשמרת". למי נדה: למי הנייה, כמו (איכה ג): "וידו-אבן בי". (זכריה ב): "לידות את-קרנות הגוים" לשון זריקה. חטאת הוא: לשון חטוי כפשוטו; ולפי הלכותיו קראה הכתוב "חטאת", לומר שהיא כקדשים להאסר בהנאה:

ט ויכנוש גבר דכי, ית קטמא דתורתא, ויצנע למכרא למשריתא, באתר דכי; ותהי לכנשתא דבני ישראל למי אדיותא חטאת היא.

(ח) וְכַבֵּם הָאִסָּף אֶת־אֹפֶר הַפָּרָה אֶת־בְּגָדָיו וְטָמָא עַד־הָעֶרֶב וְהִיתָה לַבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכָם לַחֻקַּת עוֹלָם:

י ויצבע דכניש ית קטמא דתורתא, ית לבושהי, ויהי מסאב, עד רמשא; ותהי לבני ישראל, ולגזיריא דיתגירון ביניהון לקים עלם.

(ט) הַנִּגְעַת בְּמַת לְכָל־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמָא שִׁבְעַת יָמִים:

יא דיקרב במיתא, לכל נפשא דאנשא ויהי מסאב, שבעא יומין.

(יב) הוּא יִתְחַטֵּא־בּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהַר וְאִם־לֹא יִתְחַטֵּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא יִטְהַר:

יב הוא ידיעלוהי ביומא תליתאה, וביומא שביעאה ידכי; ואם לא ידי עלוהי ביומא תליתאה, וביומא שביעאה לא ידכי.

ט"ז < הוא יתחטא-בו: באפר הפרה (ס"א הזה):

יג כל דיקרב במיתא בנפשא דאנשא דימות ולא ידי עלוהי, ית משכנא דיי סאיב וישתיצי אנשא ההוא, מישראל: ארי מי אדיותא לא אודריקו עלוהי, מסאב יהי עוד, סאובתיה ביה.

(יג) כָּל־הַנִּגְעַת בְּמַת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא יִתְחַטֵּא אֶת־מִשְׁכָּן יְהוָה טָמָא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מִי נִדָּה לֹא־זָרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טָמְאָתוֹ בּוֹ:

יד דא, אוריתא, אנש, ארי ימות במשכנא: כל דעליל למשכנא וכל דבמשכנא, יהי מסאב שבעא יומין.

ט"ח < כל-הנגע במת בנפש האדם אשר-ימות ולא יתחטא את-משכן יהוה טמא ונכרתה הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא-זרק עליו טמא יהיה עוד טמאתו בו:

טו וכל מן דחסף פתיח, דלית מגופת שיע מקף עלוהי מסאב, הוא.

ט"ט < וכל כלי פתוח: (שם כח) בכלי חרס הכתוב מדבר, שאין מקבל טמאה מגבו, אלא מתוכו, לפיכך אם אין מגופת צמידתו פתולה עליו יפה בחבור טמא הוא. הא, אם יש צמיד פתיל עליו טהור. פתיל: לשון מחבר בלשון עברי. וכן (בראשית ל): "נפתולי אלהים נפתלתי", נתחברתי עם אחותי:

טז וכל מן דחסף פתיח, דלית מגופת שיע מקף עלוהי מסאב, הוא.

(יד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲדָם כִּי־יָמוּת בְּאֹהֶל כָּל־הַבָּא אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־אֲשֶׁר בְּאֹהֶל יִטָּמָא שִׁבְעַת יָמִים:

יז ויסבון, לדמסאב, מעפר, יקידת חטאת; ויתין עלוהי מי מבוע, למן.

ס"ב < כל-הבא אל-האהל: בעוד שהימת בתוכו:

יז ויסבון, לדמסאב, מעפר, יקידת חטאת; ויתין עלוהי מי מבוע, למן.

(טו) וְכָל־כְּלִי כְּלִי פְתוּחַ אֲשֶׁר אֵין־צָמִיד פְּתִיל עָלָיו טָמָא הוּא:

יח וכל אשר-יגע על-פני השדה בתל-חרב או במת או-בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים:

ס"ג < על-פני השדה: (חולין עב) רבתינו דרשו: לרבות גולל ודופק, ופשוטו: "על-פני השדה", שאין שם אהל מטמא המת שם בנגיעה:

יח וכל אשר-יגע על-פני השדה בתל-חרב או במת או-בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים:

(טז) וְכָל־כְּלִי כְּלִי פְתוּחַ אֲשֶׁר אֵין־צָמִיד פְּתִיל עָלָיו טָמָא הוּא:

יח וכל אשר-יגע על-פני השדה בתל-חרב או במת או-בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים: